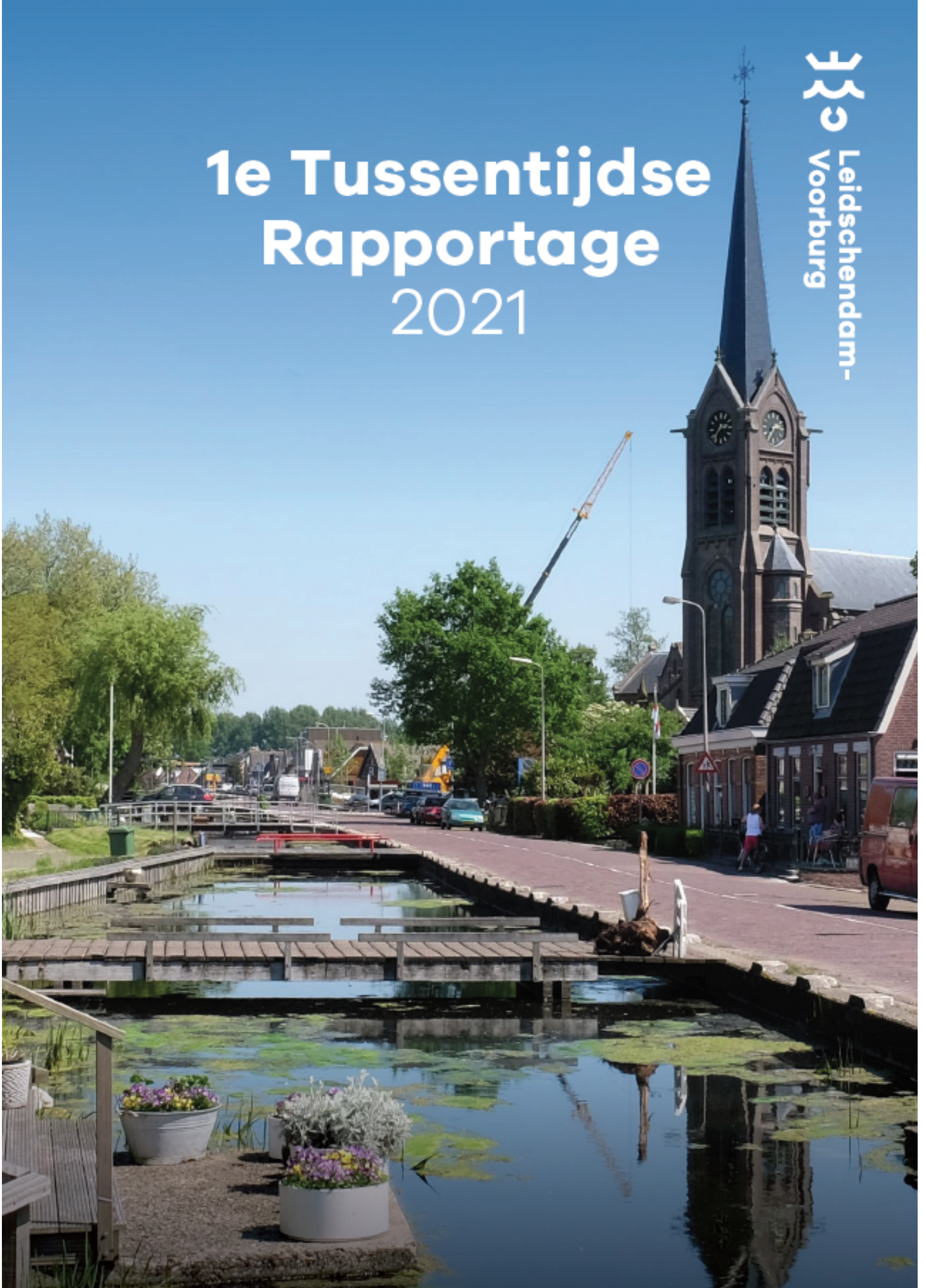

130 Leidschendam-
Voorburg

1e Tussentijdse Rapportage 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Realisatie van speerpunten van beleid.....	5
Programma 2. Verkeer en Vervoer.....	5
Programma 4. Onderwijs.....	6
Programma 6. Sociaal domein	7
Financiële ontwikkelingen.....	8
Mee- en tegenvallers	8
Samenvatting mee- en tegenvallers	16
Budgettair neutrale ontwikkelingen.....	17
Integrale verantwoording coronamaatregelen	23
Bestemmingsreserves	25
Bestemmingsreserve Langer zelfstandig wonen	25
Bestemmingsreserve Herstelbeleid	26
Bestemmingsreserve Bereikbaarheid.....	27
Bestemmingsreserve Mobiliteit.....	28
Bestemmingsreserve Duurzaamheid en energietransitie	29
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	30
Bestemmingsreserve Corona	30
Risico's en exogene ontwikkelingen	31
Investeringsplan 2021	32
Financiële positie 2021	36
Bijlagen.....	37
Investeringsoverzicht.....	38

Inleiding

Voor u ligt de eerste Tussentijdse Rapportage 2021 van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Hierin zetten wij op een rij hoever de gemeente is met de uitvoering van de speerpunten van beleid en de besteding van de budgetten die in de begroting 2021 staan. Het betreft een inschatting over heel 2021, gebaseerd op de realisatie van de programmabegroting over de eerste drie maanden van het lopende boekjaar.

Speerpunten

We realiseren bijna alle speerpunten. Er zijn goede stappen gezet bij de realisatie van de in de begroting 2021 gepresenteerde plannen. Van de zestien speerpunten ligt de uitvoering van dertien speerpunten (81%) op schema. Daarnaast is er bij drie speerpunten sprake van knelpunten in de uitvoering, maar kunnen de prestaties wel worden geleverd. Het gaat om 'Beter openbaar vervoer in Leidschendam Zuid', 'Versterken preventie en de effectiviteit van de jeugdhulp en passend onderwijs' en 'Minder kinderen groeien op in armoede'.

PRG	Speerpunt	Status
1	Versterkingsprogramma Leidschendam-Noord (Prinsenhof / Amstelwijk / Heuvelwijk)	●
2	Bereikbaar Leidschendam Centrum en Leidschendam Zuid	●
2	Doorstroming N14 / Bereikbaarheid Mall of the Netherlands	●
2	Project Bereikbaar Stompwijk	●
2	Verbeteren regionale fietsroutes	●
2	Parkeermaatregelen ten behoeve van Leidschendam Centrum	●
2	Beter Openbaar Vervoer in Leidschendam Zuid	●
4	Versterken preventie en de effectiviteit van de jeugdhulp en passend onderwijs	●
6	Minder kinderen groeien op in armoede	●
6	Huishoudelijke ondersteuning	●
6	Schuldhelpverleningsbeleid	●
6	Transformatie jeugdhulp	●
6	Implementatie Beter Samenspel	●
6	Vorbereiding aanbesteding Jeugdzorg+ 2021	●
7	Lokale energiestrategie uitwerken	●
8	Sociale en middel-dure woningbouw stimuleren	●

In hoofdstuk Realisatie en speerpunten van beleid worden alleen de afwijkingen (oranje status) toegelicht.

Financiële afwijkingen

In deze tussentijdse rapportage lichten we ook de financiële afwijkingen toe. Na het vaststellen van de begroting 2021 vonden op verschillende beleidsterreinen ontwikkelingen plaats, die een voor- of nadelig effect hebben op de financiële positie van de gemeente. Een aantal ontwikkelingen is al eerder gemeld. Het saldo van de mee- en tegenvallers komt voorlopig uit op een nadeel van € 4,5 miljoen. Belangrijkste oorzaak betreft het nadeel in het kader van de compensatieregeling Voogdij 18-/18+ als gevolg van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet.

In de tabel hieronder worden de belangrijkste afwijkingen samengevat:

Ontwikkelingen die financieel effect hebben	Voordeel	Nadeel
Kapitaallasten Bereikbaar Stompwijk	200	
Spuk-uitkering 2021	150	
Inkomensregelingen	140	
Rijksbudget BUIG	260	
Wmo		1.257
Kostenverhaal		103
Planschade uitkering		135
Actualisatie bouwleges		260
Decembercirculaire 2020	1.378	
Dividend Stedin	205	
Compensatieregeling Voogdij 18-/18+		4.150
Versnelde uitrol Microsoft 365		182
ICT dienstverlening		208
Overige kleinere posten	133	635
Totaal	2.467	6.930
Saldo		-4.464

Bedragen x € 1.000

De mee- en tegenvallers ten opzichte van de vastgestelde begroting 2021 zijn in beeld. Met de structurele afwijkingen is rekening gehouden in het financieel meerjarenperspectief. De ontwikkelingen staan in de kadernota 2022-2025.

Het college van burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,
 Klaas Tigelaar
 Astrid van Eekelen
 Floor Kist
 Juliette Bouw
 Jan-Willem Rouwendal

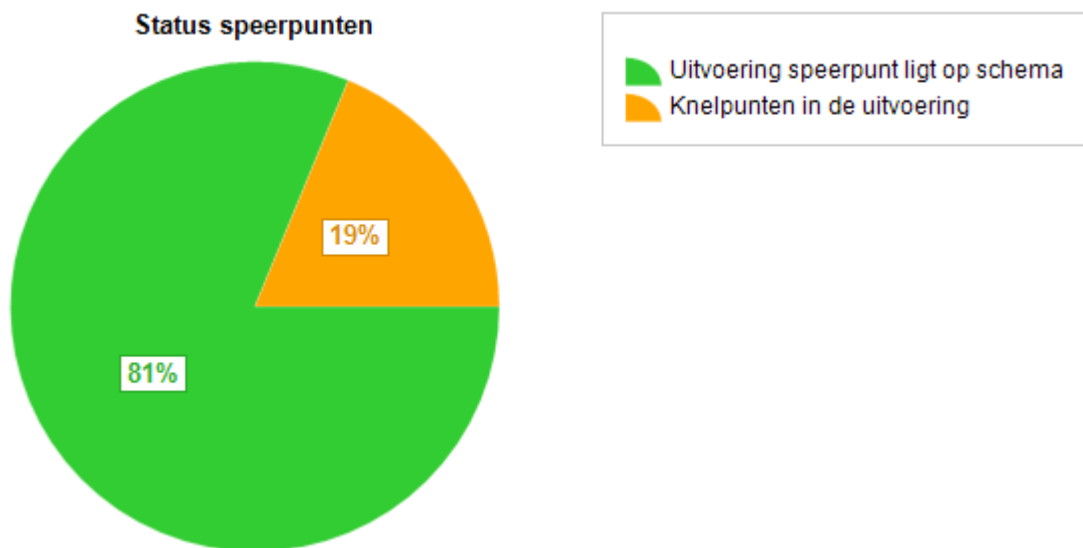
Leidschendam-Voorburg, 25 mei 2021

Realisatie van speerpunten van beleid

In de Programmabegroting 2021-2024 zijn de speerpunten van beleid per taakveld opgenomen. Door middel van de 'stoplichten' wordt aangegeven wat de stand van zaken per speerpunt is. De kleur geeft het volgende aan:

- Groen: Uitvoering speerpunt ligt op schema
- Oranje: Knelpunten in de uitvoering, maar prestaties kunnen worden geleverd
- Rood: Prestaties worden niet gehaald.

Er is goede vooruitgang geboekt in de realisatie van de in de Begroting 2021 gepresenteerde speerpunten van beleid. Zoals in de inleiding is opgemerkt ligt de uitvoering van dertien speerpunten op schema, bij drie speerpunten is sprake van knelpunten in de uitvoering.

In aantallen:

Speerpunten	Aantal
Groen: Uitvoering speerpunt ligt op schema	13
Oranje: Knelpunten in de uitvoering	3
Totaal	16

De geconstateerde afwijkingen op de speerpunten (status oranje) worden hieronder per programma toegelicht.

Programma 2. Verkeer en Vervoer

2.5 Openbaar vervoer

Speerpunt	Omschrijving	Status
Beter Openbaar Vervoer in Leidschendam Zuid	Inzet van de gemeente is de bereikbaarheid van Leidschendam Zuid per openbaar vervoer te verbeteren. Een eerste studie laat zien dat een nieuwe tramhalte aan de Overgoo qua vervoerswaarde kan worden aangelegd.	●

Actie(s):

De halte Overgoo inpassen in de gebiedsontwikkelingsplannen van Overgoo en de financiële haalbaarheid onderzoeken.

Toelichting:

De uitwerking van halte Overgoo loopt mee in de planuitwerking van de herontwikkelingsplannen van het gebied Overgoo en is daarmee afhankelijk van de voortgang op dat project. Het haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd. De halte is technisch mogelijk en sociaal veilig aan te leggen, de financiële haalbaarheid is nog een uitdaging.

Programma 4. Onderwijs

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Speerpunt	Omschrijving	Status
Versterken preventie en de effectiviteit van de jeugdhulp en passend onderwijs	Verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp. Hierdoor verbeteren de kansen voor kinderen en jeugdigen op een goede toekomst en kunnen de kosten van overbruggingszorg worden teruggedrongen doordat er minder/kortere trajecten jeugdhulp in het onderwijs worden gerealiseerd.	

Actie(s):

Meer grip krijgen op thuiszitters of 'verkapte' thuiszitters door het creëren van een gezamenlijke aanpak en visie, met de betrokken samenwerkingspartners. Binnen deze visie stellen we duidelijke kaders voor het signaleren van thuiszitten en de inzet van passende hulp ter ondersteuning van het onderwijs of ter vervanging van het onderwijs.

Toelichting:

De pilot Verlengde preventie (langere begeleiding door schoolmaatschappelijk werk om leerlingen beter te ondersteunen en waar mogelijk uit de zwaardere jeugdhulp te houden) komt goed op gang. De partners leveren tijdens de coronacrisis aangepaste diensten en zoveel mogelijk maatwerk (bijvoorbeeld digitaal werken). Met elkaar en met het onderwijs wordt actief gevolgd wat de effecten zijn voor de jeugdigen en hun opvoeders. Er lijkt meer behoefte aan weerbaarheid- en faalangstrainingen.

De preventieve jeugdhulppartners van de subsidietafel Opgroeien en Opvoeden werken aan het doorontwikkelen van de preventiemakelaar, met als doel samen met de scholen het preventieve jeugdhulpaanbod in en om de school te realiseren (op maat). Door de coronacrisis is hier vertraging opgelopen.

In 2020 heeft de besluitvorming over de Onderwijs Jeugdhulp Arrangementen (OJA's) vertraging opgelopen omdat een van de partners zich terugtrok. Recent is deze weer aangesloten en wordt eraan gewerkt de OJA's nog dit jaar te implementeren. Het betreft OJA's in het (Voortgezet) Speciaal Onderwijs en de praktijkscholen. Hiermee wordt beoogd integrale, passende en snel toegankelijke hulp te bieden aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, met minder zorgpartners én meer vaste gezichten op de scholen.

Programma 6. Sociaal domein

6.3 Inkomensregelingen

Speerpunt	Omschrijving	Status
Minder kinderen groeien op in armoede	Het aantal kinderen dat opgroeit in armoede is gedaald van 13,5% in 2016 naar minder dan 10% in 2022 (Bron: Minimabeleid 2019-2022, p. 12)	

Actie(s):

Uitvoeren van het re-integratie- en participatiebeleid. Uitvoeren van het minimabeleid ter ondersteuning van de doelgroep kinderen die opgroeien in armoede. Communicatiemateriaal minimabeleid wordt herzien in lijn met het advies van de Raad van Kinderen.

Toelichting:

Het is nog onduidelijk welke invloed de coronacrisis heeft op het aantal kinderen dat opgroeit in armoede. Er kan dus nog niet met zekerheid gezegd worden dat dit speerpunt wordt behaald.

Financiële ontwikkelingen

Mee- en tegenvallers

De mee- en tegenvallers als gevolg van niet beïnvloedbare ontwikkelingen worden in dit onderdeel van de rapportage toegelicht. Mee- en tegenvallers worden gemeld en nog niet door middel van een begrotingswijzing in de lopende begroting verwerkt. Het uitgangspunt is dat de rest van het jaar waar mogelijk en indien nodig bijgestuurd wordt, zodat de afwijkingen alsnog binnen de kaders van de Programmabegroting 2021-2024 blijven.

De 1e Tussentijdse Rapportage 2021 is bedoeld om inzicht te krijgen in de financiële positie van het begrotingsjaar 2021 maar ook om meerjarig vooruit te kijken. De mee- en tegenvallers zijn daarmee input voor de Kadernota 2022. De onontkoombare mee- en tegenvallers met een structureel karakter worden vanaf 2022 verwerkt in de Programmabegroting 2022-2025.

De mee- en tegenvallers zijn per programma weergegeven.

0. Bestuur en Ondersteuning

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Leegstandbeheer		51.973
2.	Beheer en exploitatie vastgoed		88.944
	Totaal Bestuur en Ondersteuning		140.917

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Leegstandbeheer

De nieuwbouwlocatie van IKC de Trampoline is eind 2020 in gebruik genomen. De oude panden van IKC de Trampoline hebben nog geen herbestemming gekregen, waardoor deze panden tijdelijk terechtkomen in leegstandbeheer. De begroting wordt op deze situatie aangepast.

2. Beheer en exploitatie vastgoed

Eerder is er vanuit gegaan dat de Herenstraat 42 verkocht zou worden op 1 januari 2021. Dit is vertraagd en naar verwachting wordt dit pand op 1 juli 2021 verkocht. Hierdoor lopen de exploitatielasten van dit pand door tot 1 juli 2021. Door uitbreiding van de installaties in de Waterlelie vallen de kosten voor dagelijks onderhoud structureel hoger uit. Daarnaast zijn de schoonmaakwerkzaamheden uitgebreid om aan de eisen te voldoen, wat ook zorgt voor structureel hogere kosten.

1. Veiligheid

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Onderhoud brandkranen	23.200	
	Totaal Veiligheid	23.200	

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Onderhoud brandkranen

Het jaarlijkse onderhoud van de brandkranen wordt uitgevoerd door de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). De lasten van het onderhoud zijn inmiddels opgenomen in algemene bijdrage aan de VRH waardoor de separate raming hiervoor kan vervallen.

2. Verkeer en Vervoer

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Kapitaallasten Bereikbaar Stompwijk	200.000	
2.	Dagelijks onderhoud wegen		25.000
3.	Geluidwerende maatregelen Nieuwstraat		26.000
4.	Fietsparkeren en snelheidsremmende maatregelen		20.000
5.	Monitoring verkeersmaatregelen Damcentrum		20.000
	Totaal Verkeer en Vervoer	200.000	91.000

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Kapitaallasten Bereikbaar Stompwijk

Voor het project Bereikbaar Stompwijk kan de stelpost voor aanvullende kapitaalasten vervallen. De verwachting is dat het project binnen het beschikbaar gestelde krediet van € 29 miljoen kan worden afgerond. De geraamde lasten vervallen vanaf 2021. Vanaf 2022 wordt dit verwerkt in de programmabegroting 2022 - 2025.

2. Dagelijks onderhoud wegen

Het dagelijks (niet planmatig) onderhoud van wegen is opnieuw aanbesteed in verband met het einde van de overeenkomst per 31 december 2020. Uit de aanbesteding komt voort dat de uurprijs die de markt rekent voor werkzaamheden, harder is gestegen dan voorzien. Hierdoor is aanpassing van het budget nodig.

3. Geluidwerende maatregelen Nieuwstraat

Naar aanleiding van klachten is er onderzoek gedaan naar geluidsoverlast. Uit dit onderzoek bleek dat er bij twee woningen geluidswerende maatregelen getroffen moeten worden.

4. Fietsparkeren en snelheidsremmende maatregelen

Er zijn meer aanvragen gedaan voor het realiseren van fietsparkeervoorzieningen en snelheidsremmende maatregelen. Om hier op een goede manier invulling aan te kunnen geven is een verhoging van het budget nodig.

5. Monitoring verkeersmaatregelen Damcentrum

De raad heeft binnen het pakket 'Benutten zoals Bedoeld' besloten tot het plaatsen van digitale informatie panelen (voor brug open signalering en digitale route informatie (DRIP)). Bij dit besluit was het budget voor investering, beheer en onderhoud en afschrijving voorzien. De raad heeft aangegeven de effectiviteit van beide typen panelen te willen monitoren. De kosten voor deze monitoring waren niet voorzien. Daarom wordt voorgesteld voor de monitoring van de effectiviteit van deze panelen voor de jaren '21 en '22 een bedrag van € 20.000 op te nemen in de begroting.

5. Sport, cultuur en recreatie

		Meevaller	Tegenvaller
1.	SPUK-uitkering 2021	150.000	
2.	Groenrenovatie Novum Maartenshal		42.000
3.	Beheerskosten Nieuwe Driemanspolder		33.000
4.	Bibliotheek		77.000
5.	Instandhoudingsplan park Vreugd en rust		32.500
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	150.000	184.500

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. SPUK¹-uitkering 2021

Begin 2021 is de SPUK-aanvraag voor 2021 ingediend. In deze aanvraag worden de btw-belaste kostenposten van roerende en onroerende sport-gerelateerde zaken opgegeven. Een bepaald percentage van het totaalbedrag van deze posten kan worden teruggevraagd bij het Rijk, op basis van de SPUK-aanvraag. De aangevraagde SPUK-uitkering geeft de maximale uitkering die de gemeente ontvangt. Er wordt nooit 100% uitgekeerd, omdat de beschikbare middelen bij het Rijk overvraagd worden. In de begroting is daarom rekening gehouden met een lagere SPUK-uitkering. Op basis van de ervaring uit 2019 en 2020 blijkt de uiteindelijk toegerekende SPUK-uitkering echter hoger dan deze aanname. Voor 2021 (en de komende jaren) verwachten we op basis hiervan een voordeel van € 150.000.

2. Groenrenovatie Novum Maartenshal

Het groenherstelplan van het park rondom de Novum Maartenshal wordt uitgevoerd in 2021. Bij de jaarrekening 2020 is het krediet van de Novum Maartenshal afgesloten met een restant van € 81.000. De kosten voor het groenherstel komen in 2021 éénmalig ten laste van het groen- en bestratingsbudget. Tegenover deze eenmalige hogere lasten staan daarentegen lagere structurele afschrijvingslasten van de sporthal.

3. Beheerskosten Nieuwe Driemanspolder

De beheerskosten voor het onderhoud van de Nieuwe Driemanspolder blijken naar aanleiding van de aanbesteding hoger te zijn dan begroot. Voornaamste oorzaken zijn prijsontwikkeling en areaalverschillen, die ontstaan zijn tijdens de realisatie van het project.

4. Bibliotheek

De afgelopen jaren is er minder aan onderhoud van de bibliotheek in Voorburg besteed. Dit komt doordat het de vraag is wat de plannen zijn met de bibliotheek in Voorburg en het gebouw. Gezien de mogelijke ontwikkelingen op de Julianalaan is het niet zinvol om al het achterstallig onderhoud aan te pakken. Vanwege veiligheid kon onderhoud aan de lift en het klimaat/ventilatiesysteem niet wachten. Deze zijn onlangs vervangen.

6. Instandhoudingsplan park Vreugd en Rust

Samen met de Stichting Mooi Voorburg wordt gewerkt aan een restauratieplan om het ontwerp van de bekende tuinarchitect J.D. Zocher weer in zijn oorspronkelijke staat te herstellen. Hiervoor zijn subsidiegelden van de provincie aangevraagd door de stichting en beschikbaar gesteld. Voor het

¹ SPUK = Specifieke uitkering stimulering sport

beheer van het park na afronding van de restauratiewerkzaamheden is het nodig om een instandhoudingsplan op te stellen. De kosten van het opstellen van het instandhoudingsplan kunnen niet worden gedekt uit de provinciale subsidie.

6. Sociaal domein

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Rijksbudget BUIG	260.465	
2.	OGGZ	50.000	
3.	Wmo		1.257.430
4.	Inkomensregelingen	140.000	
5.	Beëindiging gemeenschappelijke regeling DSW	60.000	
6.	Koningin Julianaweg 44		31.500
7.	GGD en Veilig Thuis Haaglanden		14.000
	Totaal Sociaal domein	510.465	1.302.930

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Rijksbudget BUIG

In november 2020 is het voorlopige Rijksbudget BUIG 2021 bekend gemaakt door het Rijk. Op basis hiervan is een prognose opgesteld waarin de bestandsontwikkeling is verwerkt. De gemeenteraad is hier over geïnformeerd via raadsbrief (2003). Er wordt rekening gehouden met een stijging van het aantal mensen in de bijstand. Door de coronacrisis verliezen meer mensen hun baan en maken meer mensen gebruik van een uitkering. Aanvullend op het voorlopig budget voor 2021 heeft het Rijk extra middelen gereserveerd om de corona-effecten op te ontvangen. Vooralsnog is de verwachting dat de gemeente Leidschendam-Voorburg hier circa 0,4% van ontvangt.

2. OGGZ

De kosten voor het Meldpunt Bezorgd vallen lager uit dan begroot. Het budget kan structureel met € 50.000 naar beneden worden bijgesteld.

3. Wmo

Huishoudelijke ondersteuning

In 2020 is het gebruik van huishoudelijke ondersteuning met ruim 13% toegenomen ten opzichte van 2019. Verklaringen hiervoor zijn de aanzuigende werking van het inkomensafhankelijke abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen, vergrijzing en de ontwikkeling dat mensen steeds langer zelfstandig thuis blijven wonen. De verwachting is dat de volumegroei zich doorzet in 2021. Hierdoor ontstaat een tegenvaller van ruim € 900.000.

Begeleiding

In de laatste maanden van 2020 is ook het beroep op begeleiding sterker toegenomen dan verwacht. Niet alleen is het effect van corona kleiner gebleken dan voorzien, ook zet de algemene trend zich voort dat steeds meer mensen gebruikmaken van begeleiding terwijl de zorgvraag steeds complexer (en daarmee duurder) wordt. De verwachting is dat zowel het aantal cliënten als de zorgkosten per cliënt blijven stijgen in 2021. Dit leidt tot een tegenvaller van naar schatting € 340.000.

Het Huis

Het huis is een wooninitiatief voor jongvolwassenen met één of meerdere beperkingen. Om de zorg goed te organiseren zijn de juiste hulpmiddelen noodzakelijk. Het college heeft ervoor gekozen om individuele maatwerkvoorzieningen voor bewoners van Het Huis in één keer te verstrekken in 2021 in de vorm van een PGB. Deze keuze leidt tot een tegenvaller van ca. € 75.000 . Tegelijkertijd ontstaat hierdoor een meevaller in 2022 en verder omdat een meerjarig budget van € 50.000 begroot was voor deze maatwerkvoorzieningen.

Woonvoorzieningen

Het afgelopen jaar zagen we een lichte afname in het aantal nieuwe woningaanpassingen terwijl de kosten per woningaanpassing toenamen. Gelet op de realisatie in 2020 wordt in 2021 een tegenvaller verwacht van ongeveer € 60.000.

Collectief Vervoer

Als gevolg van de afname van de brede doeluitkering-gelden vanuit het Rijk, wordt een tegenvaller op de bijdrage van Leidschendam-Voorburg aan de Regiotaxi Haaglanden verwacht van € 25.000.

Eigen bijdrage Wmo

Voor huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en woningaanpassingen wordt een eigen bijdrage gevraagd van € 19 per maand per persoon. Ook wel bekend als het abonnementstarief.

Omdat de verwachting is dat het beroep op deze Wmo-voorzieningen in 2021 blijft stijgen, zullen ook meer inwoners een eigen bijdrage betalen. Naar schatting leidt dit tot een meevaller van ca. € 155.000.

4. Inkomensregelingen

Er is gebleken dat er in de afgelopen jaren sprake is geweest van een onderbesteding op de budgetten voor de inkomensregelingen. Dit betreft de gemeentepolis voor minima die minder lasten met zich meebrengt en de inzet van een implementatiemanager arbeidsmarkt is niet langer noodzakelijk.

5. Beëindiging gemeenschappelijke regeling DSW

Per 1-1-2021 is de gemeenschappelijke regeling DSW formeel opgehouden te bestaan. In 2021 wordt het bedrijf geliquideerd. Verwacht wordt dat de uiteindelijke liquidatiekosten meevallen ten opzichte van de liquidatiebegroting. Daarmee valt de gemeentelijke bijdrage in de liquidatiekosten € 88.000 lager uit. De gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort DSW over 2020 is op basis van de aangeleverde jaarrekening € 28.000 hoger uitgevallen. Per saldo wordt verwacht dat de afwikkeling van de gemeenschappelijke regeling DSW € 60.000 voordelig uitvalt. Dit is een incidenteel voordeel.

6. Koningin Julianaweg 44

Op basis van een nieuw (extern) opgestelde sloopraming dienen de sloopkosten, inclusief onderzoek en een bijdrage van derde naar boven te worden bijgesteld.

7. GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Een stijging in inwoneraantallen ten opzichte van andere deelnemende gemeenten, leidt tot een stijging in kosten in de begroting van de gemeenschappelijke regeling.

7. Volksgezondheid en milieu

		Meevaller	Tegenvaller
1.	GGD en Veilig Thuis Haaglanden		50.000
	Totaal Volksgezondheid en milieu		50.000

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. GGD en Veilig Thuis Haaglanden

De raad heeft in haar zienswijze op de begroting 2021 van de gemeenschappelijke regeling (GR) gevraagd overeenstemming te bereiken over een transparante, eenvoudige, beheersbare en toetsbare systematiek voor het doorbelasten van overhead vanuit de uitvoeringsorganisatie Den Haag aan de GR. Door het bestuur van de GR is afgelopen jaar een nieuwe systematiek vastgesteld. Voor Leidschendam-Voorburg leidt de overeengekomen systematiek tot een kostenstijging van € 50.000 ten opzichte van de in de begroting opgenomen middelen hiervoor.

8. Bouwen en wonen (VHROSV)

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Kostenverhaal		103.000
2.	Actualisatie bouwleges		260.000
3.	Planschade uitkering		135.000
4.	Bergingen Starrevaartpad		45.000
	Totaal VHROSV		543.000

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Kostenverhaal

Aangezien er dit jaar naar verwachting minder projecten zijn waar kostenverhaal op van toepassing is worden de geraamde baten verlaagd met € 103.000 verlaagd.

2. Actualisatie bouwleges

Door de fasering van een aantal grote bouwprojecten, waaronder de Van Ruysdaellaan, Parnashofweg, Parkweg en Leidsekade, verwachten we in 2021 minder bouwleges te ontvangen. Het effect van deze fasering voor de komende jaren wordt in de programmabegroting 2022-2025 verwerkt. Het aantal reguliere bouwaanvragen is fors toegenomen (>25%). De kleine bouwplannen leiden tot meer druk op de uitvoeringsorganisatie en de extra leges (€ 75.000,-) zijn in het saldo meegenomen.

3. Planschade uitkering

Twee inwoners hebben een aanvraag om tegemoetkoming planschade ingediend, vanwege een bestemmingsplanherziening van het bestemmingsplan Raadhuis. De planschadevergoeding inclusief wettelijke rente bedraagt € 135.000.

4. Bergingen Starrevaartpad

In 2018 zijn er naar aanleiding van de verplaatsing van woonboten van de Bolder naar de Starrevaart zeven houten bergingen, behorende bij de woonboten, geplaatst aan het Starrevaartpad. Van die bergingen zijn er vijf verzakt. Vanwege gegeven garantie, komen de herstelkosten van € 45.000 voor

rekening van de gemeente. Na herstel wordt het eigendom van de bergingen overgedragen aan de gebruikers.

Algemene dekkingsmiddelen

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Decembercirculaire 2020	1.378.161	
2.	Dividend Stedin	205.000	
3.	Compensatieregeling Voogdij 18-/18+		4.150.000
	Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	1.583.161	4.150.000

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Decembercirculaire 2020

Eind december 2020 is de decembercirculaire 2020 gepubliceerd. Op basis hiervan zijn de inkomsten uit de algemene uitkering geactualiseerd. De effecten hiervan op het begrotingsaldo zijn in beeld gebracht en via raadsbrief 2151 aan de raad gecommuniceerd.

2. Dividend Stedin

Stedin heeft als netwerkbedrijf een belangrijke rol in het technisch mogelijk maken van de energietransitie. Zonder voldoende netwerkcapaciteit is het onmogelijk om de overstap te maken van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Dit vraagt de komende jaren om aanzienlijke investeringen in het energienet.

In de kaderbrief 2021-2024 zijn de verwachte dividend baten structureel neerwaarts bijgesteld. Over 2020 wordt, op basis van de concept jaarrekening, voorsnog een hoger dividend uitgekeerd dan de eerder afgegeven verwachting.

3. Compensatieregeling Voogdij 18-/18+

Per 1 januari 2022 wordt het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet aangepast. Het woonplaatsbeginsel bepaalt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor geleverde jeugdzorg. Dit heeft gevolgen voor jeugdzorguitgaven en de verdeling van de algemene uitkering over de gemeenten. Als gevolg van de wijziging van het woonplaatsbeginsel wordt ook de compensatieregeling voor Voogdij 18-/18+ herzien. Deze compensatieregeling compenseerde de gemeenten achteraf voor tekorten op het Voogdij/18+ budget. Door aanpassing van deze regeling ontvangt de gemeente in 2021 mogelijk ca. € 4,1 mln. minder aan compensatie. De gemeente vindt dat onacceptabel en is hierover nog in gesprek met het Rijk. De raad is hier eerder over geïnformeerd via raadsbrief 2301 'Toelichting financiële ontwikkelingen sociaal domein'.

Overhead

		Meevaller	Tegenvaller
1.	Versnelde uitrol Microsoft 365		182.000
2.	ICT dienstverlening		208.000
3.	Wet Elektronische Publicaties		50.000
4.	Databeheerder		28.000
	Totaal Overhead		468.000

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Versnelde uitrol Microsoft 365

In 2020 is in verband met de coronacrisis de uitrol van de nieuwe devices en daarmee Microsoft 365 versneld. De meerprijs van de jaarlijkse licentiekosten van Microsoft 365 bedraagt in 2021 € 212.000, waarvan € 30.000 is begroot in het bestedingsplan 'Corona'. Hierdoor is er een incidentele tegenvaller van € 182.000.

2. ICT dienstverlening

De indexering van de ICT-dienstverleningsovereenkomst over 2020 blijkt in tegenstelling tot eerdere berichten vanuit de leverende partij toch noodzakelijk. Contractueel ligt het recht tot indexatie bij de leverende partij. De indexatie zorgt voor eenmalige extra kosten over het afgesloten boekjaar 2020 en extra lasten in 2021. De indexatie voor de periode tot aan het einde van het contract wordt verwerkt in de begroting 2022-2025.

3. Wet Elektronische Publicaties

Per 1 juli 2021 is de Wet Elektronische Publicaties (Wep) van kracht. Deze wet verplicht bestuursorganen (bijvoorbeeld gemeenten en provincies) om alle officiële publicaties online te zetten via de website officiëlebekendmakingen.nl. Daardoor wordt het voor burgers mogelijk om op 1 website alle algemene bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van de overheid te raadplegen. Met de digitalisering van de bekendmakingen in 2019 is hierop een voorschot genomen. De invoering van deze wet vraagt in 2021 de nodige inspanningen. De benodigde structurele middelen zijn op dit moment nog niet bekend.

4. Databeheerder

Tijdens een analyse van alle data van de openbare ruimte is gebleken dat de data in ons beheersystemen (OBSURV) nog onvolledig is. In het kader van de omgevingswet dienen wij als gemeente onze data voor derden beschikbaar te stellen. Door deze exogene ontwikkelingen is extra structurele capaciteit, kwaliteit en expertise noodzakelijk om de data op orde te brengen en op orde te houden.

Samenvatting mee- en tegenvallers

Het saldo van de mee- en tegenvallers komt uit op € - 4,5 miljoen. De verdeling over de verschillende programma's uit de Programmabegroting is in de onderstaande tabel opgenomen.

Programma	Meevaller	Tegenvaller	Saldo
Bestuur en Ondersteuning		140.917	-140.917
Veiligheid	23.200		23.200
Verkeer en Vervoer	200.000	91.000	109.000
Sport, cultuur en recreatie	150.000	184.500	-34.500
Sociaal domein	510.465	1.302.930	-792.465
Volksgezondheid en milieu		50.000	-50.000
VHROSV		543.000	-543.000
Algemene Dekkingsmiddelen	1.583.161	4.150.000	-2.566.839
Overhead		468.000	-468.000
Totaal	2.466.826	6.930.347	-4.463.521

Bedragen x € 1

Budgettair neutrale ontwikkelingen

In dit hoofdstuk zijn de budgettair neutrale ontwikkelingen opgenomen. Deze hebben geen invloed op het begrotingsresultaat en zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Wijzigingen van de begroting met een reserve mutatie
- Wijzigingen van de begrote lasten waarbij de mutatie bij de baten even groot is.
- Wijzigingen waarbij de lasten programma-overstijgend muteren.

1. Budgetneutraal met reserve mutatie				
		Prog.	Financiële mutatie	Mutatie reserve
1.	Bijdrage verevening sociale woningbouw	T0	73.000	-73.000
2.	Aanpak radicalisering	T1	67.000	-67.000
3.	Nota Omgevingskwaliteit	T8	-33.000	33.000
4.	Locatie-onderzoek bibliotheek	T5	32.000	-32.000
Totaal			139.000	-139.000

Bedragen van € 1

Toelichting:

1. Bijdrage verevening sociale woningbouw

In 2020 is voor het project W. de Beijelaan een bijdrage ontvangen voor verevening van sociale woningbouw. Deze bijdrage is in 2020 via het rekeningresultaat in de Algemene reserve vrij besteedbaar gestort. Deze bijdrage dient in 2021 alsnog in de daarvoor bestemde reserve Verevening sociale woningbouw gestort te worden. Deze storting vindt plaats via een onttrekking aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.

De omvang van de reserve Verevening sociale woningbouw bedroeg per 31 december 2020 € 131.819.

2. Aanpak radicalisering

Als gevolg van de coronacrisis zijn een aantal activiteiten voor de aanpak van radicalisering niet volledig uitgevoerd in 2020. De middelen die hiervoor in 2020 zijn ontvangen worden nu in 2021 onttrokken aan de algemene reserve en ingezet voor een data analist en de intensivering van casusregie bij complexe gezinsproblemen.

3. Nota Omgevingskwaliteit

De nota Omgevingskwaliteit (nieuw welstandsbeleid) wordt in een later stadium opgenomen in het omgevingsplan. Uitvoering hiervan vindt plaats in 2022. Het beschikbare budget van € 33.000 wordt afgeaamd en gestort in de algemene reserve vrij besteedbaar.

4. Locatie-onderzoek bibliotheek

Ten behoeve van de bibliotheek-functie is door een extern bureau een onderzoek uitgevoerd naar geschikte locaties, waaronder Groot-Zijdepark. Hiermee is de motie uit 2020 voor een onderzoek naar functiemenging bibliotheek en cultuur in Groot-Zijdepark deels uitgevoerd, De kosten van dit onderzoek bedroegen € 32.000.

2. Budgetneutraal saldo van baten en lasten				
		Prog.	Financiële mutatie lasten	Financiële mutatie baten
1.	Carillon Oude Kerk Herenstraat 79	T5	12.020	-12.020
2.	Compensatie statushouders	T6	93.400	-93.400
3.	Culturele noodsteun Provincie Zuid Holland	T5	75.000	-75.000
4.	Mall of The Netherlands	T3	350.000	-350.000
5.	Extern Advies Warmtetransitie (EAW)	T7	20.660	-20.660
6.	Gedupeerden toeslagenproblematiek	T6	55.352	-55.352
7.	Landschapstafel Duin, Horst en Weide	T5	248.660	-248.660
8.	Lokaal sportbeleid	T5	40.000	-40.000
9.	MKB-deal - HYPE Lab-formule	T3	60.000	-60.000
10.	MKB-deal - PPS Retail	T3	350.000	-350.000
11.	Project snippergroen	T5	70.000	-70.000
12.	Regeling Reductie Energietransitie (RRE)	T7	148.372	-148.372
13.	Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	T14	247.857	-247.857
14.	Sociale Recherche	T6	-49.000	49.000
15.	Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten	T10		-256.000
		T6	256.000	
16.	Tozo-regeling	T6	1.207.898	-1.207.898
17.	Uitvoering Tozo	T6	475.000	-475.000
18.	Uitvoeringsplan arbeidsmarktregio	T6	540.000	-540.000
19.	Voorwaardelijke Interventie Gezinnen	T6	40.000	-40.000
Totaal			4.241.219	-4.241.219

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Carillon Oude Kerk Herenstraat 79

De Stichting Vrienden van het Carillon heeft de wens om het carillon met vijf kleine klokken uit te breiden. Met deze uitbreiding krijgt de gemeente een volwaardige beiaard waardoor er veel meer muzikale stukken kunnen worden gespeeld dan in de huidige situatie. De Stichting heeft het benodigde bedrag van € 12.020 voor de aanschaf van de klokken via crowdfunding ingezameld. De gemeente heeft als eigenaar van het carillon de aanschaf verzorgd en de Stichting Vrienden van het Carillon draagt de middelen uit de crowdfunding over aan de gemeente.

2. Compensatie statushouders

Gemeenten worden jaarlijks gekort op de bevoorschotting in de BUIG. In het verleden hebben de namelijk gemeenten extra budget ontvangen vanwege een hoge instroom in de uitkeringen als gevolg van de stroom statushouders uit Syrië. De mutatie betreft een correctie op de zowel de baten als lasten.

3. Culturele noodsteun provincie Zuid Holland

In 2020 is € 75.000 aan culturele Noodsteun ontvangen van de provincie. De verkregen middelen kunnen met deze mutatie worden ingezet voor steun aan de cultuursector.

4. Mall of The Netherlands

In verband met de afrondende werkzaamheden van het woonrijpmaken van de infrastructuur rond de Mall of The Netherlands zijn er nog kosten gemaakt tot het moment van de opening (maart 2021). Deze kosten worden volledig in rekening gebracht bij Unibail-Rodamco-Westfield.

5. Extern Advies Warmtetransitie (EAW)

Van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is een bijdrage ontvangen van € 21.000 voor de kosten van inhuur van technisch-economische kennis voor het opstellen van een Transitievisie Warmte 'Hoe de gemeente haar wijken aardgasvrij wil maken'. Het opstellen van de visie wordt in 2021 gerealiseerd.

6. Geduceerden toeslagenproblematiek

Het Rijk voorziet in een specifieke uitkering aan gemeenten, waarmee geduceerden van de toeslagenaffaire ondersteund en geholpen kunnen worden. De doelgroep bestaat uit alle geduceerden, die een gemeentelijk hulpverleningstraject willen volgen, waarvan de problematiek toegewezen kan worden aan de toeslagenproblematiek. Met ondersteuning wordt bedoeld: hulp op de vijf leefgebieden: financiën, wonen, zorg, gezin en werk.

7. Landschapstafel Duin, Horst en Weide

De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft namens de landschapstafel Duin, Horst en Weide bij de Provincie Zuid-Holland een subsidie aangevraagd voor gebiedsprogramma Duin, Horst en Weide. De provincie heeft voor de periode 2016-2022 een projectsubsidie toegekend. De gemeente Leidschendam-Voorburg treedt inzake deze provinciale subsidie op als kassiersfunctie (doorgeefluik). De lasten (kosten) en de baten (realisatie van de subsidie) worden hierbij geraamd.

8. Lokaal sportbeleid

De maximale uitkeringsbedragen van VWS voor het Sportakkoord zijn verdubbeld van € 40.000 naar € 80.000 voor het jaar 2021. De baten en lasten in de begroting worden hiermee verhoogd.

9. MKB-deal - HYPE Lab-formule

Het doel van dit project is de HYPE Lab-formule door te ontwikkelen als onderdeel van een volgroeid ecosysteem. Hierdoor kan opgeschaald worden tot een regionaal (en landelijk) toepasbare tool, die faciliteert dat innovaties in lokale retail omgevingen in praktijk worden gebracht. Dit gebeurt in samenwerking met landelijk kennisplatform Voormijnwinkel.nl (een interactieve tool webbrowser / applicatie) en regionale/ lokale technologiehubs. Het doel is het HYPE Lab op duurzame wijze (doorlopend) uit te voeren. In eerste instantie lokaal (2020-2021) en vervolgens regionaal (2021-2022).

10. MKB-deal - PPS Retail

Van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is een bedrag van € 350.000 ontvangen voor de uitvoeringskosten van de MKB-deals binnen de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het project start in 2021.

11. Project snippergroen

Het project snippergroen dat in 2016 is gestart, is nog niet helemaal afgerond. Er zijn nog 86 aanvragen af te handelen, met name adressen met steigers en vlonders, die in verhuur kunnen worden uitgegeven. Daarnaast heeft de gemeente het afgelopen jaar veel meer aanvragen ontvangen dan normaal, wellicht veroorzaakt door de lockdown. Ook werken we aan een online-uitgiftekaart, waarop duidelijk wordt weergegeven welk gemeentegroen verkocht kan worden. Wij verwachten deze kaart in de zomer van 2021 gereed te hebben. Daarmee daalt het aantal aanvragen aanzienlijk.

Voor deze werkzaamheden is de eigen capaciteit niet voldoende en is externe inhuur noodzakelijk. De kosten hiervan bedragen € 70.000, deze kunnen worden gedekt uit de opbrengsten van verkoop van snippergroen.

12. Regeling Reductie Energietransitie (RRE)

Het Rijk heeft vanwege de Urgenda rechtszaak (CO₂-reductiedoelstelling) in oktober 2019 de RRE opgesteld. Met deze regeling kunnen gemeenten projecten opzetten waarmee huiseigenaren gestimuleerd worden om energiebesparende maatregelen te nemen en zodoende hun CO₂-uitstoot te verminderen.

De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft vanuit het ministerie een toekenning ontvangen van € 215.000, om haar ingediende projecten op te zetten. De kosten van het project in 2020 waren € 67.000. Het resterende saldo van € 148.000 wordt uitgegeven in 2021.

13. Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving

Toezicht- en handhavingsorganisaties hebben er met de coronamaatregelen een enorme opdracht bij bovenop de reguliere werkzaamheden. Om deze organisaties de komende periode te ondersteunen, wordt financiering beschikbaar gesteld vanuit het Rijk om tijdelijk ondersteunende werkzaamheden te kunnen leveren. De tijdelijke ondersteuners nemen daarmee een deel van de taken van boa's uit handen, waardoor zij zich kunnen richten op hun primaire taken rondom de bestuursrechtelijke handhaving en in het bijzonder van de coronamaatregelen.

14. Sociale Recherche

Door het uittreden van de gemeente Westland uit het samenwerkingsverband voor de Sociale Recherche vervalt de bijdrage van de gemeente Westland en wordt het personeelsbudget verlaagd.

15. Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken. De TONK voorziet in een (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten. Het landelijke budget voor de TONK is verhoogd voor het eerste half jaar van 2021. In het eerste kwartaal van 2021 het budget beschikbaar gesteld via het gemeentefonds.

16. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

In het eerste kwartaal van 2021 zijn er 700 Tozo 3-aanvragen binnengekomen, waarvan er 581 zijn toegekend. Voor het verstrekken van deze uitkeringen ontvangt de gemeente een eerste voorschot voor 2021 via een specifieke uitkering uit het gemeentefonds. De verwachting is dat deze middelen volledig ingezet zullen worden.

17. Uitvoering Tozo

De gemeente heeft een vaste inclusieve vergoeding ontvangen voor alle uitvoeringskosten voor de Tozo. In de vergoeding is rekening gehouden met inspanningen van gemeenten ten aanzien van eventueel benodigde herstelacties in het kader van rechtmatigheid en het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik in de jaren na uitkering van de middelen.

18. Uitvoeringsplan arbeidsmarktregio

In 2021 is het nieuwe uitvoeringsplan voor de arbeidsmarktregio vastgesteld. Het uitvoeringsplan beschrijft de belangrijkste opgaven voor de arbeidsmarktregio Binnen de gemeente Leidschendam-Voorburg wordt het budget vanuit de arbeidsmarktregio ingezet op maatwerk voor de doelgroep statushouders en de doelgroep banenafpraak (werkzoekenden met een arbeidsbeperking). De verwachting is namelijk dat deze doelgroepen in aantallen toenemen. De gemeente Leidschendam-Voorburg is trekker van de pilot Hallowerk. De pilot wordt ingezet om werkgevers en mensen in de bijstand via een digitaal profiel met elkaar te verbinden. Daarnaast wordt een matchmaker statushouders ingezet in het kader van de banenafpraak.

19. Voorwaardelijke Interventie Gezinnen (VIG)

VIG richt zich op jongeren die opgroeien in een gezin waarin een ouder of broer/zus een detentieverleden heeft. Deze jongeren lopen zelf een verhoogd risico op het ontwikkelen van crimineel gedrag. De wijk Prinsenhof is een van de aandachtswijken in de gemeente Leidschendam-Voorburg. In deze wijk wordt een onderzoek opgezet waarin 25 van de meest problematische gezinnen met een familielid met een detentieverleden worden gevolgd en begeleid. Het doel is om de gezinnen weer toegankelijk te maken voor hulpverlening.

3. Budgetneutraal verschuiving programma overstijgend			
	Prog.	Verlaging lastenbudget	Verhoging lastenbudget
1. Doorontwikkeling ambtelijke organisatie	T0 T14	-459.000	459.000
2. ICT licentiekosten	T8 T14	-30.000	30.000
3. Implementatie Centric Leefomgeving	T8 T14	-23.000	23.000
4. Operatie Steenbreek	T7 T5	-20.000	20.000
5. Verdeling opleidingsbudget 2021	T1 T14	-10.000	10.000
Totaal		-542.000	542.000

Bedragen x € 1

Toelichting:

1. Doorontwikkeling ambtelijke organisatie

Om de knelpunten in zowel de ambtelijke capaciteit, als in de kwaliteit op te vangen is in de kaderbrief 2021-2024 een budget gereserveerd. Dit maakt het mogelijk om voor de korte termijn met tijdelijke middelen het capaciteitstekort terug te dringen en te investeren in het strategisch vermogen van de organisatie. Voor 2021 gaat het om een bedrag van € 1.100.000. Inmiddels is hiervan € 209.000 bestemd voor tijdelijk uitbreiden van de beleidscapaciteit in het domein ruimte en € 250.000 voor de tijdelijke inzet binnen het domein dienstverlening en ondersteuning om de ontvlechting van het ICT beheer met de gemeente Westland mogelijk te maken.

2. ICT licentiekosten

Op basis van de huidige wet- en regelgeving is geconstateerd dat de budgetten die verband houden met applicaties verantwoord moeten worden onder Overhead.

3. Implementatie Centric Leefomgeving

Een deel van het budget van het programma Omgevingswet wordt ondergebracht onder het taakveld Overhead voor de implementatie van de applicatie Centric Leefomgeving.

4. Operatie Steenbreek

Een deel van de door ons ontvangen subsidie voor duurzame maatregelen wordt ingezet voor het verbeteren van de waterberging in onze gemeente, zodat wateroverlast voorkomen wordt. Met Operatie Steenbreek willen wij als gemeente burgers stimuleren tegels in hun tuin te vervangen door groen.

5. Verdeling opleidingsbudget

Dit betreft een andere verdeling van het opleidingsbudget 2021 over de organisatie in overleg met de OR. Hierbij wordt er € 10.000 vanuit het programma Veiligheid verschoven naar het taakveld Overhead waar opleidingen onder verantwoord worden.

Integrale verantwoording coronamaatregelen

De coronacrisis is nog niet voorbij en de maatregelen die op landelijk niveau zijn afgekondigd hebben gevolgen voor ondernemers en organisaties in onze gemeente.

Om de gevolgen van onder meer winkelsluitingen en afgelaste activiteiten zo veel mogelijk te beperken, heeft het college een bestedingsplan voor 2021 opgesteld en voorgelegd bij de gemeenteraad. In het bestedingsplan wordt het coronabudget verdeeld over diverse programma's en maatregelen.

Om de drie doelstellingen van het college te behalen (beschermen van de sociale infrastructuur, beperken van de economische schade, ondersteunen van de zelfredzaamheid van de inwoners), stelt het college voor geld beschikbaar te stellen voor de ondersteuning van sportverenigingen en de culturele sector (musea, theaters, bibliotheek, amateurverenigingen).

In het Sociaal Domein wil het college geld uittrekken voor de kwetsbare inwoners in onze gemeente. Zo stelt het college voor om in te zetten op vroegsignalering om te voorkomen dat mensen grote schulden opbouwen. Dit voorkomt een zwaarder schuldhulpverleningstraject in de toekomst.

Voor ondernemers vraagt het college de raad om geld beschikbaar te stellen voor zgn. marktinitiatieven. Dit zijn collectieve initiatieven van ondernemers met als doel de plaatselijke economie te steunen. Ook stelt het college voor om in 2021, net als in 2020, de reclamebelasting te halveren en de ondernemers uit de vier winkelgebieden extra te ondersteunen met geld voor de reclamebudgetten.

Ondanks corona moeten de werkzaamheden van de gemeente, alsmede het democratisch proces en daarmee de controle op het college, doorgang vinden. Om dit mogelijk te maken, vraagt het college ook geld voor onder meer digitale burgerparticipatie, middelen voor thuiswerken en aanpassingen aan het eigen pand om zo klaar te zijn voor het werken ná corona.

Het bestedingsplan van de corona bestemmingsreserve en de bestemmingsreserve herstelbeleid hebben beiden als doel de gevolgen van de coronacrisis te bestrijden. Daar waar het bestedingsplan van de corona bestemmingsreserve zicht richt op acute hulp, is de bestemmingsreserve herstelbeleid bezig met de langere termijn waarbij inwoners, ondernemers en organisaties ondersteuning krijgen die hen moet helpen sterker uit de crisis te komen.

Corona-kosten 2021	Begroot	Realisatie	Restant
<u>Programma 0 Bestuur en Ondersteuning</u>			
0.1 Bestuur	252	37	215
0.2 Burgerzaken	200	75	125
<u>Programma 3 Economie</u>			
3.4 Economische promotie	372	12	360
<u>Programma 4 Onderwijs</u>			
4.1 Openbaar basisonderwijs	45		45
<u>Programma 5 Sport, Cultuur en recreatie</u>			
5.1 Sportbeleid en activering	47		47
5.2 Sportaccommodaties	650		650
5.3 Cultuurpres., productie & participatie	225	-45	270
5.4 Musea		50	-50
5.5 Cultureel erfgoed	10		10
5.6 Media	85		85

Corona-kosten 2021	Begroot	Realisatie	Restant
<i>Programma 6 Sociaal domein</i>			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	447	205	242
6.2 Wijkteams	11	27	-16
6.71 Maatwerk dienstverlening 18+	545	3	542
<i>Programma 14 Overhead</i>			
0.4 Overhead	575	69	506
<i>Programma 7 Volksgezondheid en milieu</i>			
7.1 Volksgezondheid	66		66
Totaal*	3.530	433	3.097

Bedragen x € 1.000

* In de totale begroting zit een bedrag van € 3 miljoen dat afkomstig is uit de bestemmingsreserve Corona en € 0,5 miljoen aan overgehevelde budgetten uit 2020.

Specificatie

Hieronder volgt een toelichting van verschillende gerealiseerde posten.

0.1 Bestuur

Voor de ondersteuning van digitale raadsvergaderingen (streamen en personele ondersteuning) is € 37.000 uitgegeven.

0.2 Burgerzaken

Tot nu toe is er € 75.000 extra geboekt voor verkiezingen in coronatijd.

5.3 Cultuurpres., productie & participatie / 5.4 Musea

Onder dit budget van € 225.000 valt ook de huurkijtschelding aan musea en theaters. Voor het tijdsdocument (Raadsnotie 480) is € 50.000 uitgegeven. De gemeente heeft in het kader van Noodsteun culturele sector 2020 € 75.000 ontvangen van de provincie Zuid-Holland. Verder is € 30.000 uitgegeven aan compensatietekorten.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Aan ondersteuning partners Sociaal Domein (Stichting Kwadraad en Sport en Welzijn) en jongerenactiviteiten is € 205.000 uitgegeven.

6.2 Wijkteams

Ten behoeve van extra inzet op de Lokale kamer is € 27.000 geboekt.

0.4 Overhead

Op het programma Overhead is € 69.000 geboekt ten behoeve van beeldschermen voor thuiswerkende medewerkers.

Bestemmingsreserves

Bij de Nota van wijziging 2021 is een aantal bestemmingsreserves gevormd. Afgesproken is dat een kader en bestedingsplan voor ieder van deze reserves in het eerste kwartaal van 2021 aan de raad worden voorgelegd. Na het vaststellen van deze bestedingsplannen worden de beoogde onttrekkingen via een separate begrotingswijziging verwerkt.

In de P&C-cyclus wordt vervolgens over de voortgang van de bestedingsplannen gerapporteerd, zodat de raad geïnformeerd blijft over de stand van zaken van de verschillende projecten die onder deze bestemmingsreserves vallen.

Het gaat om de volgende bestemmingsreserves:

- Langer zelfstandig wonen
- Herstelbeleid
- Bereikbaarheid
- Mobiliteit
- Duurzaamheid en energietransitie
- Onderwijshuisvesting
- Corona

Hierna worden de reserves beschreven en de stand van zaken toegelicht.

Bestemmingsreserve Langer zelfstandig wonen

Naam van de reserve	Langer zelfstandig wonen
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Wonen / sociale woningbouw
Domein / Programma / Taakveld	Programma bestuur en ondersteuning
Doel van de reserve	Betere ondersteuning en zorg thuis, hulp aan mantelzorgers en vrijwilligers, meer geschikte woningen voor ouderen.
Voeding	De reserve wordt gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 10 mln.; vast te stellen door de raad op basis van bestedingsplan
Omvang per 1-1-2021	€ 10 mln.
Bijzonderheden	N.v.t.

Nadere toelichting

Het mogelijk maken dat mensen langer zelfstandig kunnen blijven wonen in Leidschendam-Voorburg vereist investeringen op korte en lange termijn. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2021-2024 is op basis van de Nota van wijziging 2021-2024 een bedrag van € 10 miljoen toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve Langer zelfstandig wonen. Op 13 juli 2021 wordt het bestedingsplan van de bestemmingsreserve aan de raad voorgelegd. Met de vaststelling van het bestedingsplan wordt richting gegeven aan de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve over een langere periode.

Bestemmingsreserve Herstelbeleid

Naam van de reserve	Herstelbeleid
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Werk en inkomen / Portefeuillehouder Economie
Domein / Programma / Taakveld	Sociaal en ruimtelijk domein / Sociaal domein en Economie
Doel van de reserve	Leidschendam-Voorburg sterker uit de crisis te laten komen door sociale, maatschappelijke en economische interventies te ontwikkelen en implementeren die burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen helpen zich in te stellen op de nieuwe toekomst.
Voeding	De reserve wordt gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 10 mln.; vast te stellen door de raad op basis van bestedingsplan
Omvang per 1-1-2021	€ 10 mln.
Bijzonderheden	N.v.t.

Verwachte besteding*	2021	2022	2023	2024
Sociaal Domein	352	309	74	14
Eenzaamheid	60	60	60	
Intensivering doelgroepaanpak Participatie	160	160		
Integrale schuldhulpverlening	132	89	14	14
Economie	345	170	170	0
Versterken lokale economie (opvolger Economische agenda)	170	170	170	
Toekomstbestendig winkelcentrum De Julianabaan	175			
Totaal	697	479	244	14

Bedragen x € 1.000

*) De bedragen in deze tabel betreffen de begrote exploitatielasten die bij de Nota van wijziging 2021-2024 zijn opgenomen en onttrokken worden aan deze reserve.

Nadere toelichting

Stand van zaken bestedingsplannen

Momenteel wordt hard gewerkt aan de nadere invulling van het herstelbeleid. Gepland is dat het raadsvoorstel bestedingsplan reserve herstelbeleid voor de zomer naar de raad gestuurd wordt.

Bestemmingsreserve Bereikbaarheid

Naam van de reserve	Bereikbaarheid
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Verkeer en vervoer
Domein / Programma / Taakveld	Ruimtelijk domein / Verkeer en Vervoer / Parkeren
Doel van de reserve	Ter dekking van de kosten van de realisatie van de aanleg van de parkeergarage Leidschendam Noord en de aanleg van het parkeerterrein Leidsekade-Venestraat
Voeding	De reserve wordt gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 3,36 mln.; vastgesteld door de raad bij Nota van wijziging november 2020
Omvang per 1-1-2021	€ 3,36 mln.
Bijzonderheden	N.v.t.

Verwachte besteding*	2021	2022	2023	2024
Verkeer en vervoer		95	95	95
Parkeergarage Rijnlandstraat Noord		54	54	54
Ontsluiting parkeerterrein en woningbouw Leidsekade / Venestraat		41	41	41
Totaal		95	95	95

Bedragen x € 1.000

*) De bedragen in deze tabel betreffen de begrote afschrijvingslasten die bij de Nota van wijziging 2021-2024 zijn opgenomen en onttrokken worden aan deze reserve.

Nadere toelichting

Op 24 november 2020 heeft de raad de voorstellen die betrekking hebben op deze reserve vastgesteld.

- Nr. 1157 Parkeren Damcentrum en Leidschendam Zuid d.d. 24 november 2020 – realisatie openbare parkeergarage á € 2,1 mln., 40 jaar afschrijving.
- Nr. 1482 Ontsluiting parkeerterrein en woningbouw Leidsekade / Venestraat achter Leidsekade 6 t/m 10 d.d. 24 november 2020 – ontsluiting van het parkeerterrein, aanleg Kiss & Ride zone en een keerlus bij IKC de Tol

Bij de Nota van wijziging 2021 (nr. 1393) zijn ook de hieraan gekoppelde investeringen vastgesteld. Na realisatie van de betreffende investeringen vindt dekking van de kapitaallasten plaats uit deze bestemmingsreserve, na realisatie van de betreffende investeringen.

Huidige stand van zaken

Parkeergarage

Het bouwplan Rijnlandstraat Noord is in de voorontwerp fase. In het ontwerp wordt ook de openbare parkeergarage meegenomen. Er wordt gewerkt aan een technisch programma van eisen voor deze garage en een overeenkomst met afspraken over de voorwaarden waaronder de gemeente eigenaar wordt van de garage. De verwachte oplevering is over circa twee jaar.

Ontsluiting parkeerterrein en woningbouw Leidsekade/Venestraat

De raad wordt middels een separaat raadvorstel voorgesteld om een keuze te maken tussen een ontsluiting van het parkeerterrein Venestraat via de Leidsekade (voor omwonenden) de Jagersstraat en de Tol of een ontsluiting via de Leidsekade (voor omwonenden) en de Tol. Er wordt voorgesteld om een half jaar na aanleg een evaluatie te doen om te bezien of er aanpassing wenselijk is.

Bestemmingsreserve Mobiliteit

Naam van de reserve	Mobiliteit
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Verkeer en vervoer
Domein / Programma / Taakveld	Ruimtelijk domein / Verkeer en Vervoer / Verkeer en vervoer, Parkeren, Openbaar vervoer
Doel van de reserve	Het bereikbaar houden van Leidschendam-Voorburg
Voeding	De reserve wordt gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 19,7 mln.; vast te stellen door de raad op basis van bestedingsplan.
Omvang per 1-1-2021	€ 19,7 mln.
Bijzonderheden	N.v.t.

Nadere toelichting

Het bereikbaar houden van Leidschendam-Voorburg vereist de komende jaren investeringen. Om deze te kunnen betalen is een bestemmingsreserve Mobiliteit van € 19,7 mln. gevormd. Kaders voor de inzet van deze reserve worden ontwikkeld bij de bouwsteen Mobiliteit en bereikbaarheid. Op 13 juli 2021 wordt het (deel)bestedingsplan van de bestemmingsreserve aan de raad voorgelegd.

Daarbij ontvangt de raad een voorstel om vier concrete projecten op het gebied van mobiliteit vanuit deze reserve mogelijk te maken.

Bestemmingsreserve Duurzaamheid en energietransitie

Naam van de reserve	Duurzaamheid en energietransitie
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Duurzaamheid
Domein / Programma / Taakveld	Ruimtelijk domein / programma duurzaamheid en energietransitie
Doel van de reserve	Ter dekking van kosten voor de klimaatopgave om in 2050 CO ₂ neutraal te zijn.
Voeding	De reserve is gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 46 mln.; vast te stellen door de raad op basis van bestedingsplan.
Omvang per 1-1-2021	€ 46 mln.
Bijzonderheden	De reserve wordt aangehouden tot dat de doelen zijn bereikt. Naar verwachting is dit in 2050.

Verwachte besteding*	2021	2022	2023	2024
Onderwijs	433	433	433	433
Verduurzaming onderwijsvastgoed	433	433	433	433
VHROSV – Bouwen en wonen	1.220	1.220	1.220	1.220
Wijkaanpakken	820	820	820	820
Bewonersinitiatieven	400	400	400	400
Bestuur en ondersteuning	222	222	222	222
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	222	222	222	222
Totaal	1.875	1.875	1.875	1.875

Bedragen x € 1.000

*) De bedragen in deze tabel betreffen de begrote exploitatielasten die bij de Nota van wijziging 2021-2024 zijn opgenomen en onttrokken worden aan deze reserve.

Nadere toelichting

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2021-2024 is op basis van de Nota van wijziging 2021-2024 een bedrag van 46 miljoen euro toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve duurzaamheid en energietransitie. Op 8 juni 2021 is het bestedingsplan van de bestemmingsreserve aan de raad voorgelegd. Met de vaststelling van het bestedingsplan wordt richting gegeven aan de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve over een langere periode.

Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting

Naam van de reserve	Onderwijshuisvesting
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Onderwijs (inclusief huisvesting)
Domein / Programma / Taakveld	Sociaal domein / Onderwijs / Onderwijshuisvesting
Doel van de reserve	Ter dekking van de kosten voor de vervangings- en renovatieopgave in het voortgezet onderwijs waar de rijksbijdragen onvoldoende voor zijn.
Voeding	De reserve wordt gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 7,5 mln.; vast te stellen door de raad op basis van bestedingsplan.
Omvang per 1-1-2021	€ 7,5 mln.
Bijzonderheden	N.v.t.

Nadere toelichting

Goede huisvesting, passend bij de eisen van deze tijd; flexibel in gebruik, schoon, veilig en duurzaam, is een belangrijk maar kapitaalintensief aspect van goed onderwijs voor onze kinderen. De stelpost investeringskrediet voor het voortgezet onderwijs, die gebaseerd is op normbedragen is hiervoor onvoldoende. Een voorstel om deze aan te vullen vanuit de reserve kan pas worden gedaan op het moment dat de definitieve kredietaanvragen voor de scholen in het IHP VO (Integraal HuisvestingsPlan Voortgezet Onderwijs) worden voorgelegd aan de raad.

Bestemmingsreserve Corona

Naam van de reserve	Corona
Type	Bestemmingsreserve met bestedingsfunctie
Portefeuillehouder	Portefeuillehouder Werk en inkomen / portefeuillehouder Economie
Domein / Programma / Taakveld	Wordt programma-breed ingezet
Doel van de reserve	Ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de coronacrisis.
Voeding	De reserve wordt gevormd door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar
Bestedingsraming	€ 5 mln.; vastgesteld door de raad op 7 april 2020.
Omvang per 1-1-2021	€ 3 mln.
Bijzonderheden	N.v.t.

Nadere toelichting

Vorig jaar is er € 5 miljoen ter beschikking gesteld en in 2020 is daarvan € 2 miljoen uitgegeven, waarmee de stand van de bestemmingsreserve op 1 januari 2021 € 3 miljoen bedroeg.

In de raad van 11 mei is het bestedingsplan voor de inzet van de resterende € 3 miljoen behandeld en vastgesteld. Deze € 3 miljoen wordt in 2021 ingezet ter ondersteuning van de ondernemer, de kwetsbare inwoners en de maatschappelijke instellingen, die extra steun nodig hebben als gevolg van de coronacrisis.

Risico's en exogene ontwikkelingen

In dit hoofdstuk zijn nieuwe of gewijzigde risico's en exogene ontwikkelingen opgenomen, die effect kunnen hebben op het begrotingsresultaat 2021.

Risico's en exogene ontwikkelingen

Open einde regelingen (Jeugdhulp, WMO en BUIG)

Er zijn veel signalen uit het veld dat de coronacrisis leidt tot een forse toename van het beroep op de voorzieningen in het sociaal domein. Bij het opmaken van deze rapportage zijn deze effecten nog niet duidelijk zichtbaar in het gebruik van deze voorzieningen. Het risico bestaat dat er straks, als de maatregelen weer worden versoepeld, er een toeloop ontstaat op de (gemeentelijke) voorzieningen met als gevolg hogere uitgaven en toenemende tekorten op het sociaal domein.

Dividend Stedin

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt aanbevolen te besluiten tot dividenduitkering, onder de voorwaarde dat de financieringsbehoefte van Stedin voor een bedrag van ten minste € 180 miljoen aan eigen vermogen door de aandeelhouders is ingevuld, uiterlijk op 31 augustus 2021. Het gesprek over de financieringsbehoefte (lange termijnfinanciering) wordt op het moment van schrijven, middels de aandeelhouderscommissie, met de aandeelhouders gevoerd. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt verder aanbevolen om, indien en zolang de voornoemde voorwaarde niet is vervuld, niet te besluiten tot uitkering van de niet gereserveerde winst. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt aanbevolen om te besluiten tot reservering van de door de raad van bestuur niet-gereserveerde winst, als niet uiterlijk op 31 augustus 2021 aan de voorgenoemde voorwaarde is voldaan.

Garantstellingen

Op 9 juni 2020 is door de raad het Treasurystatuut Leidschendam-Voorburg 2020, inclusief Voorwaarden en andere regels garanties en leningen vastgesteld.

Een belangrijke wijziging betreft de verruiming van het beleid ten aanzien van garantstellingen door in het vervolg garantstellingen wel mogelijk te maken als er sprake is van een publiek belang, én een waarborgfonds mede garant staat.

Het eerste kwartaal 2021 is er geen nieuwe garantie afgegeven. Wel heeft de gemeenteraad ingestemd met een toekomstige afgifte van een garantie aan HVC².

² HVC is een afvalverwerkingsbedrijf in Flevoland, Noord- en Zuid-Holland. De afkorting HVC is afgeleid van 'Huisvuilcentrale'. HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders (44 gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Flevoland en Friesland)

Investeringsplan 2021

Het investeringsplan 2021 bevat de investeringskredieten 2021 van de Programmabegroting 2021-2024, de uit de jaarrekening 2020 overlopende investeringskredieten en de kredieten voor investeringen die door de raad beschikbaar zijn gesteld in de periode november 2020 tot en met april 2021. De opbouw van het investeringsvolume voor het jaar 2021 is opgenomen in de volgende tabel.

Investeringsplan 2021	Uitgaven	Inkomsten
Primitieve begroting 2021	40.528	0
Raadsbesluiten november 2020 t/m april 2021	6.521	1.041
Restant-kredieten 2020 conform jaarrekening 2020	5.964	248
<i>Mutaties 1e tussentijdse rapportage 2021:</i>		
a. Nieuwe investeringen	814	0
b. Bijstelling investeringen (afsluiten/verhoging/verlaging)	-1.010	0
c. Fasering investeringen naar 2022 e.v.	-12.838	0
Actuele investeringsplan o.b.v. 1e Turap 2020	39.978	1.290

Bedragen x € 1.000

Nadere toelichting

Bovenstaande tabel laat zien hoe de investeringen over verschillende categorieën zijn verdeeld. De bovenste regel betreft het totaalbedrag van de geplande investeringsuitgaven in 2021 zoals ze bij de vaststelling van de begroting 2021 zijn opgenomen.

Raadsbesluiten november 2020 t/m april 2021

Er is een aantal investeringen via de Nota van wijziging 2021-2024 vastgesteld. Het gaat hierbij onder andere om de volgende kredieten: parkeergarage Rijnlandstraat Noord, Metropolitane fietsroute Den Haag-Pijnacker, ontsluiting parkeerterrein Leidsekade/Venestraat en de OV Shuttle NS Mariahoeve – Mall. Daarnaast zijn via een separaat raadsbesluit investeringen beschikbaar gesteld (DRIP Dynamisch Route Informatie Panelen, haalbaarheidsonderzoeken voor huisvesting raad en stadsbeheer en Maartenscollege).

Restant-kredieten 2020 conform jaarrekening 2020

De effecten vanuit de jaarrekening 2020 zijn verwerkt in het investeringsplan. Er wordt een totaalbedrag van ca. € 5.9 miljoen doorgeschoven naar 2021. De belangrijkste doorgeschoven investeringen hebben betrekking op onderwijshuisvesting, rioleringsprojecten, ICT en wagenpark.

Mutaties 1^e Tussentijdse rapportage 2021

a. Nieuwe investeringen

Nieuwe investeringen middels raadsbesluit binnen bestaand beleid	Uitgaven	Inkomsten
PRIS (camerasysteem)	30	-
Digitalisering parkeerontheffingen	180	-
Parkeersensoren	215	-
E-Laadpalen elektrische dienstvoertuigen	89	-
Aanleg Beachsportveld	150	-
Fitplaatsen kernen Leidschendam en Stompwijk	150	-
	814	-

Bedragen x € 1.000

PRIS (camerasysteem)

In 2020 is er voor een parkeerrouteinformatiesysteem (PRIS) en camerasysteem € 105.000 opgenomen in het investeringsplan.

Na de aanbesteding blijkt dat de totale investering uitkomt op € 150.000. Er zijn verschillende afschrijvingstermijnen van de verschillende systemen.

Daarom splitsen we het totale bedrag in:

- Nieuw investeringskrediet aanvragen van € 30.000 voor het camerasysteem (5 jaar afschrijving)
- Verhoging van het huidige investeringskrediet tot € 120.000 voor het parkeerroutesysteem (10 jaar afschrijving)

De financiële consequenties blijven binnen de reeds opgenomen ramingen.

Digitalisering parkeerontheffingen

In de recent door de raad vastgestelde nota parkeerbeleid 2021 is aangegeven dat de gemeente de ambitie heeft om het online aanvraagproces van ontheffingen voor de blauwe zone te versnellen en vergemakkelijken door dit verder te automatiseren. Om de automatisering door te voeren is een nieuw softwarepakket nodig en worden er kosten gemaakt om dit goed te kunnen implementeren. Tegenover dit nieuwe investeringskrediet staat gedeeltelijk een voordeel van het bij de jaarrekening 2020 afgesloten krediet van € 100.000 voor parkeerplaatsen.

Parkeersensoren

Op 3 juli 2019 is het Raadsvoorstel Uitwerking Plan van Aanpak parkeermaatregelen Leidschendam vastgesteld. In dit voorstel is ook de investering voor parkeersensoren opgenomen. De structurele lasten van deze investering zijn in de meerjarenbegroting opgenomen. Het bedrag van het investeringskrediet als zodanig was niet separaat in de besluitpunten meegenomen.

In raadsvoorstel 1157 is een toelichting gegeven op de stand van zaken van de uitvoering van deze parkeermaatregel.

E-Laadpalen elektrische dienstvoertuigen

De afgelopen jaren zijn er voornamelijk personenauto's met een verbrandingsmotor vervangen door elektrisch aangedreven personenauto's. De komende 4 jaar zullen in totaal 28 bedrijfsauto's worden vervangen door voornamelijk elektrisch aangedreven bedrijfsauto's. Hiervoor dienen voorzieningen te worden aangebracht voor het opladen van de elektrisch bedrijfsauto's bij de verschillende werk locaties van de gemeente. Hiervoor is in totaal een investering nodig van € 120.000, waarvan € 89.000 voor 2021 is ingepland.

Aanleg Beachsportveld

De gemeente streeft naar een vaste locatie voor beachsporten, zoals beachvolleybal / voetbal / handbal per 1 januari 2023. De aanleg van een permanent buiten beach(multi)sportveld brengt kosten met zich mee.

Bij de Nota van wijziging was aangegeven dat in 2022 een investeringskrediet benodigd is. De wens is om in 2021 te starten met de werkzaamheden voor dit beachsportveld, waardoor het investeringskrediet nu wordt aangevraagd in plaats van 2022.

Fitplaatsen

De afgelopen periode is wederom gebleken hoe belangrijk sportverenigingen en sportaanbieders zijn voor de sociale cohesie van de maatschappij en sterk bijdragen aan gezondheid en welzijn.

Steeds meer inwoners doen aan sport in de openbare ruimte zoals bij de fitplaats in park 't Loo in Voorburg.

Bij de Nota van wijziging is besloten te investeren in fitplaatsen in de kernen Leidschendam en Stompwijk. De kapitaallasten bij deze investering zijn destijds opgenomen in de begroting, alleen het bijbehorende investeringskrediet nog niet.

Voor 2021 betekent dit een investeringsbedrag van € 150.000 voor 2 fitplekken.

b. Bijstelling investeringen (afsluiten/verhoging/verlaging)

Bij de actualisering van het investeringsplan zijn afgeronde investeringen afgesloten en zijn een aantal verhogingen en verlagingen doorgevoerd. Totaal gaat het per saldo om een verlaging van het investeringsbedrag van ca. € 1 miljoen.

Afsluiten investeringen conform jaarrekening

Een viertal investeringen zijn in 2020 afgerond of omgezet naar een aangepaste investering (DRIP) (per saldo totaal ca. € 0,6 mln.). De geplande fasering van deze restantkredieten in 2021 kan hiermee vervallen. Het gaat om UVP-Maatregelen Duivensteijn, UVP-Extra Parkeerplaatsen. Schoolplein Veurs Voorburg en UVP-Vlietbruggen. Van deze laatste investering is een deel ingezet voor investeringen in de DRIP (Dynamische Route Informatie Panelen).

Verlaging investeringen

Een aantal investeringen (totaal ca. € 0,6 mln.) zijn verlaagd. Het gaat hier om investeringen in enkele voertuigen, riool en maatregelen ten behoeve van Bui van de eeuw 2020/2021.

Verhoging investeringen

Verhoging investeringen 2021	Uitgaven	Inkomsten
PRIS (Parkeerrouteinformatiesysteem)	15	-
Wagenpark	131	-
Verbeteren Velostrada Duivenvoordelaan-Tuinenlaan	8	8
Snelheidsremmende maatregelen Zeeheldenwijk	15	15
Snelheidsremmende maatregelen Prinsenhof Laag	15	15
	184	38

Bedragen x € 1.000

PRIS (Parkeerrouteinformatiesysteem)

Deze investering valt na het aanbestedingsproces € 15.000 hoger uit dan begroot (€ 105.000). De oorzaak is gelegen in het rekening houden met laatste ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht.

Wagenpark

In het klimaatplan van de gemeente Leidschendam-Voorburg zijn doelstellingen opgenomen voor reductie van CO₂-uitstoot voor onder andere het gemeentelijk wagenpark. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente stevig inzet op de transitie naar schonere brandstoffen en zuinige voertuigen. Wij als gemeente geven daarbij, via investeringen in het eigen wagenpark, het goede voorbeeld.

De afgelopen jaren zijn er voornamelijk personenauto's vervangen (21 voertuigen) door elektrische personenauto's. De komende 4 jaar zullen in totaal 28 bedrijfsauto's worden vervangen, hiervoor zijn vervangingsinvesteringen opgenomen in het investeringsplan (IVP).

Naar aanleiding van een marktconsultatie in maart 2021 is gebleken dat de markt elektrisch aangedreven bedrijfsauto's kan aanbieden die aansluiten bij onze wensen. De huidige vervangingsinvesteringen die zijn opgenomen in het IVP zijn nog gebaseerd op vervanging van fossiele brandstofauto's in fossiele brandstofauto's. Voor de overstap naar elektrisch aangedreven bedrijfsauto's zijn deze investeringen niet toereikend. Elektrisch aangedreven voertuigen zijn nu eenmaal duurder in aanschaf dan fossiele brandstof aangedreven voertuigen. Voor de komende 4 jaar (2021-2024) is een extra investering nodig van in totaal € 355.000.

Verhogingen wagenpark	Bedrag
Totaal mutaties investeringen in 2021	131
Totaal mutaties investeringen in 2022	204
Totaal mutaties investeringen in 2023	13
Totaal mutaties investeringen in 2024	7
Totaal Mutaties	355

Bedragen x € 1.000

Velostrada, Zeeheldenwijk en Prinsenhof

Voor de investeringen verbeteren Velostrada Duivenvoordelaan-Tuinenlaan, Snelheidsremmende maatregelen Zeeheldenwijk en Prinsenhof laag is sprake van een verhoging van de uitgaven. Tegenover deze hogere bedragen staan even hoge inkomsten.

Tot slot is een aantal bestaande investeringen opgesplitst in 'nieuwe' (deel)investeringen waarvan de omvang van de totale investeringsbedragen niet wijzigen. Het gaat hier om investeringen met betrekking tot Bereikbaar Stompwijk, Mobiele telefonie en VRI's.

c. Fasering investeringen naar 2022

Bij de actualisering van het investeringsplan is een deel van de investeringen die in 2021 gepland stonden doorgeschoven naar 2022. Het gaat om totaal € 12,8 miljoen, waar van de belangrijkste faseringen betrekking hebben op:

- Programma Verkeer en vervoer: verkeersregelininstallaties, openbare verlichting, bereikbaar Stompwijk en herinrichting Strabolaan;
- Programma Onderwijs: onderwijshuisvesting;
- Programma Volksgezondheid en milieu: rioleringsprojecten.

Financiële positie 2021

De uitgangspositie voor de 1e tussentijdse rapportage 2021 is de uitkomst van de Programmabegroting 2021-2024 en de financiële gevolgen van de raadsbesluiten, die in de periode november 2020 tot en met april 2021 zijn genomen.

Uitgangspositie	2021
Begroting 2021-2024 incl. Nota van Wijziging	
Primitieve begroting 2021	-7.749.466
Nota van wijzigingen begroting 2021-2024	-957.852
Begrotingswijzigingen:	
Vlietbrug (1331) *	0
Schakenbosch *	0
Nog te realiseren activiteiten 2020 in 2021 *	0
Bestedingsplan bestemmingsreserve Corona **	0
Totaal Begroting 2021-2024 incl. Nota van Wijziging	-8.707.318
Mutaties 1e Turap	
Mee- en tegenvallers	-4.463.521
Budgettair neutrale wijzigingen	0
Totaal Mutaties 1e Turap	-4.463.521
Voorlopig begrotingsresultaat 2021	-13.170.839

Bedragen x € 1

*) De financiële consequenties worden gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve vrij besteedbaar:

- Vlietbrug (1331) € 160.000
- Schakenbosch € 200.000
- Nog te realiseren activiteiten 2020 in 2021 € 1.408.875.

***) De financiële consequenties worden gedekt door een onttrekking aan de reserve Corona-crisis:

- Bestedingsplan bestemmingsreserve Corona € 3.000.756

Na de vaststelling van de Programmabegroting 2021-2024 zijn mee- en tegenvallers ontstaan. Mee- en tegenvallers in 2021 worden gemeld en nog niet door middel van een begrotingswijziging in de lopende begroting verwerkt.

Bij de 2e tussentijdse rapportage 2021 worden de mee- en tegenvallers die dan bekend zijn door middel van een begrotingswijziging in de gemeentebegroting 2021 verwerkt.

Bijlagen

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal	
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.
20191011	Verkeersregelinstallaties 2019					268.643								268.643	
20191014	OV lichtmasten 2019					128.135								128.135	
20191027	Veegmachine Schmidt Swingo wprn. 26	141.700												141.700	
20191055	Verkeersmaatregelen Wilsveen					78.671								78.671	
20191059	Ombouw verkeerslichten naar I-VRI					113.545	113.545							113.545	113.545
20191062	Inr. projectgebied buiten GREX Rijnland	50.000				15.000								65.000	
20191065	Aanpassen I-vri Mall of the Neth.					11.495								11.495	
20191077	Aanpassingen parkeergarage Oude Haven					200.000								200.000	
20201005	OV armaturen 2020	218.000												218.000	
20201006	OV lichtmasten 2020	218.000												218.000	
20201010	Veegmachine Schmidt Cleango wprn. 27	179.850												179.850	
20201011	Veegmachine Schmidt Cleango wprn. 28	179.850												179.850	
20201012	Verkeersregelinstallaties 2020	300.000				190.500				-490.500				-	
20201019	Groot Onderhoud Kunstwerken 2020					48.744								48.744	
20201036	Dubbelzijdig fietspad B. Banninglaan					158.642								158.642	
20201048	Herinr. Straboln.onvoorzien	645.000				13.957						-242.500		416.457	
20201052	Strabolaan e.o. fietspaden bouwkt					77.421								77.421	
20201054	PRIS (Parkeerrouteinformatiesysteem)					85.973				15.000				100.973	
20211049	Pris (camerasysteem)							30.000						30.000	
20211059	Digitale parkeerontheffingen							180.000						180.000	
20201056	Ontsluiting Dorpspunt-Fontein Stompwijk	55.000				25.000						-80.000		-	
20201058	Ombouw I-VRI nr 2053-2415-2419-2401-2402					14.000	70.000							14.000	70.000
20201059	Display brugsignalering					80.000								80.000	
20211001	OV armaturen 2021	218.000										-109.000		109.000	

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal	
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.
20211002	OV lichtmasten 2021	218.000										-109.000		109.000	
20211006	Verkeersregelinstallaties 2021	490.500								19.500				510.000	
20211010	Groot onderhoud Kunstwerken 2021	163.500												163.500	
20211025	Fietspaden asfaltvervanging 2021	163.500												163.500	
20211040	Parkeersensoren					-13.493		215.000						201.508	
20211034	DRIP Dynamische Route Informatie Panelen									278.000				278.000	
20211035	Verbeteren Velostrada Duivenv-Tuinenlaan			165.000	123.750					7.950	7.950			172.950	131.700
20211036	Verbreding fietspad Prinsensingel			75.000	56.250					-2.250	-2.250			72.750	54.000
20211037	Snelheidsremende maatr. Zeeheldenwijk			115.000	86.250					14.550	14.550			129.550	100.800
20211038	Snelheidsremende maatr. Prinsenhof Laag			100.000	75.000					15.000	15.000			115.000	90.000
20211054	Ligplaatsenhaven LC stalen brug			63.000										63.000	-
20211055	Ligplaatsenhaven LC Stroomvuilwater VZ			50.000										50.000	-
20211056	Ligplaatsenhaven LC Semi autom.bedien.			150.000										150.000	-
20211057	Ligplaatsenhaven LC Aanlegsteigers e.d.			193.000										193.000	-
	Parkeergarage Rijnlandstraat Noord			2.135.000										2.135.000	
	Metropolitana fietsroute Den Haag - Pijnacker *			500.000	350.000									500.000	350.000
20211051	Aanschaf poller Noordelijke sluisbrug			60.000										60.000	-
20211052	Brug Toevluchtpad L'dam			260.000										260.000	-
20211053	grond parkeerterrein Toevluchtpad L'dam			390.000										390.000	-
20211058	Wegontsluiting Toevluchtpad-De Tol L'dam			905.000										905.000	-
20211050	OV - Shuttle NS Mariahoeve - Mall *			700.000	350.000									700.000	350.000
20221020	Verkeersregelinstallaties 2022									74.500		-44.500		30.000	
20231015	Verkeersregelinstallaties 2023									319.500		-319.500		-	
20241016	Verkeersregelinstallaties 2024									77.000		-77.000		-	

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal	
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.
Totaal programma verkeer en vervoer		11.700.350	-	5.861.000	1.041.250	120.669	248.411	425.000	-	-531.750	250	-2.832.400	-	14.742.869	1.289.911
Onderwijs														-	-
20071155	Nieuwbouw VO Veurs Voorburg	6.000.000				537.955						-537.955		6.000.000	
20161041	Uitbr 2 groepen PO-school Montessori	333.802										-333.802		-	
20161042	Nw.bouw PO-school de Wegwijzer	973.827				1.803.910								2.777.737	
20161043	Nw bouw PO-school Pius X incl.gymnastiek	5.000.000				825.719						-1.825.719		4.000.000	
20191048	Nieuwbouw Vijverhof PO-school	561.800				248.812						-310.612		500.000	
20191061	Schoolplein Veurse Voorburg	62.500				-				-62.500				-	
20201037	Nieuwbouw Bernadette PO-school	561.800				280.900						-792.700		50.000	
20211041	Maartenscollege			400.000										400.000	
Totaal programma onderwijs		13.493.729	-	400.000	-	3.697.296	-	-	-	-62.500	-	-3.800.788	-	13.727.737	-
Sport, cultuur en recreatie															
20171007	Sportpark Duyvesteijn kunstgras veld 3	340.797												340.797	
20191041	Sp. Westvliet verv Kunstgrasvelden					85.324								85.324	
20191050	SP 't Loo veld 4 hekwerk enof verharding					40.245								40.245	
20191052	SP Westvliet alg. inrichting 2019					1.917								1.917	
20201039	SPP Kastelenring renovatie veld 6	97.562												97.562	
20201042	SP Westvliet alg. inrichting 2020					32.162								32.162	
20201043	SP Kastelenring alg. inrichting 2020					33.106								33.106	
20201055	LED-verl. velden (bijdr. aan derden)	300.000												300.000	
20201057	Skatepark Noordsingel	290.000				10.000								300.000	
20209001	Akoestiek b.s.a. De Leenkamp					11.661								11.661	
20211007	Vervangen speelvoorzieningen 2021	477.800				-1.911								475.889	
20211030	Basketbalveld Prinsenhof	72.000												72.000	

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal	
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.
20219001	Akoestiek b.s.a.	63.912												63.912	
20221041	Aanleg beachsportveld							150.000						150.000	
	Fitplaatsen kernen Leidschendam en Stompwijk							150.000						150.000	
Totaal programma Sport, cultuur en recreatie		1.642.071	-	-	-	212.504	-	300.000	-	-	-	-	-	2.154.576	-
Volksgesondheid en milieu															
20171042	Rioolvervanging Strabolaan eo Gemaal	-				78.989								78.989	
20181050	Rioolvervanging Prinsenhof Laag	2.570.000				-23.350						-1.982.000		564.650	
20181051	Rioolvervanging v. Pabstlaan e.o.	0				-5.637						5.637		-	
20181054	Aansluitingen gemeentelijke openbare geb	54.500										-54.500		-	
20191031	Vervanging rioolbesturing 2019					83.184								83.184	
20191043	Rioolvervanging Flaviusstraat	15.000										-5.375		9.625	
20191044	Levensduur verlengende rep.en ren.2019					47.636								47.636	
20201016	Vervangen rioolinstallatie 2020	500.000				-42.740						-275.000		182.260	
20201022	Vervanging rioolbesturing 2020	100.000				9.000						-109.000		-	
20201023	Aanleg/ Verv. grondwaterstelsel 2020	90.000				8.100								98.100	
20201032	Rioolverv.Faukenbrg/Naeltwckstr	395.000				48.065						-233.665		209.400	
20201033	Onvoorziene & Incidentele rioolverv.2020					263.500					-133.500			130.000	
20201034	Maatregelen tbv bui van de eeuw 2020	88.000				243.846					-331.846			-	
20201035	Levensduur verlengende rep. en ren. 2020	260.000				108.228								368.228	
20201051	RV Strabolaan	3.195.000				49.409						-1.065.000		2.179.409	
20201053	Rioolinstall.Gemaal Straboln/ Bouwkosten					125.531								125.531	
20211047	Maatregelen Bui van de eeuw Huygenskwartier									14.200				14.200	
20211003	Rioolvervanging Ridder Snoekaertlaan	350.000				50.000						-370.300		29.700	
20211004	Vervanging rioolbesturing 2021	109.000										-109.000		-	

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal		
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	
20211005	Vervanging rioolinstallatie 2021	545.000											-545.000		-	
20211008	Aanleg/ Verv. grondwaterstelsel 2021	98.100											-98.100		-	
20211017	Levensduur verlengende rep.en ren.2021	545.000													545.000	
20211018	Onvoorziene & Incidentele rioolerv.2021	127.250													127.250	
20211019	Maatregelen tbv bui van de eeuw 2021	313.500									-15.500				298.000	
20211031	Rioolvervanging Berhardlaan/Spinozalaan	690.000				103.530							-775.653		17.877	
20211032	Rioolvervanging Overburgkade	32.000											7.370		39.370	
20211033	Rioolvervanging dr. V Noorstraat	165.000				25.000							-160.050		29.950	
20221017	Rioolvervanging Marcelis Emantslaan	290.000				40.714							-203.780		126.934	
20221039	Rioolvervanging Veursestraatweg	250.000				34.714							-160.400		124.314	
20221042	Maatregelen bui vd eeuw K. Julianah VB	-									10.000		-		10.000	
20231008	20231008 Rioolvervanging Kon Julianalaan VB	44.000											104.840		148.840	
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		10.826.350	-	-	-	1.247.718	-	-	-	-	-456.646	-	-6.028.975	-	5.588.447	-
VHROSV																
20201049	Nazorg Rietvink	300.000						4.234						-100.000		204.234
Totaal programma Volksgezondheid en milieu		300.000	-	-	-	4.234	-	-	-	-	-	-	-100.000	-	204.234	-
Overhead																
20161017	Tractor Massey Ferguson wpnr.15	32.700												-32.700		-
20181017	Peugeot E-Expert wpnr. 22					54.500					-19.500					35.000
20181018	Pick-up VW Transporter wpnr.38	50.000									14.000					64.000
20181020	Pick-up VW Transporter wpnr.41	54.500									-54.500					-
20181024	Pick-up VW Transporter wpnr.45	54.500									23.500					78.000
20181027	Peugeot E-Expert wpnr.32					54.500					-19.500					35.000
20181028	Pick-up VW Transporter wpnr.55	54.500									35.500					90.000

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal	
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.
20181029	Pick-up VW Transporter wprn.56	54.500								9.500				64.000	
20181030	Pick-up VW Transporter wprn.57	54.500								16.500				71.000	
20181034	Verv.mobiele telefonie	100.703								-100.703				-	
20181035	Storage 2018	200.000												200.000	
20181043	Wifi vervanging bestaande accespoints					107.539								107.539	
20181045	Verv. 2e deel grafische werkplekken 2018					3.209								3.209	
20191026	Ford Ranger wprn.63	43.600								32.400				76.000	
20191030	Back-Up (tapedrives) 2019					3.938								3.938	
20191038	Verv. Audio-visuele app. Vergaderruimte	75.000												75.000	
20191056	Vervangen AV installatie Raadzaal					19.707								19.707	
20201003	Netwerk interne locaties 2020	75.000												75.000	
20201004	Oracle / Unix 2020	300.000				-1.134								298.866	
20201007	Server hardware SBC	25.000												25.000	
20201008	Tractor John Deere wprn.61	43.600											-43.600	-	
20201025	Verv. Audio-visuele app. Vergaderruimte	125.000												125.000	
20201026	Verv. 1e deel grafische werkplekken 2020					40.000								40.000	
20201027	Verv. 2e deel thin cliënts en monitoren					95.841								95.841	
20211011	Verv. 2e deel grafische werkplekken 2021					4.667								4.667	
20211012	Back-up tape drivers	40.000												40.000	
20211014	Vervanging netscalers 2021	30.000												30.000	
20211020	Vervanging mobiele telefonie	450.000				-68.325				100.703				482.378	
20211021	DMO Applicaties en automatisering	70.000				-1.867								68.133	
20211022	DMO KCS - Geheugen van LV	100.000				117.353								217.353	
20211023	DMO Informatieveiligheid en privacy	131.000				120.544								251.544	

Activa Nummer	Omschrijving Activa	Investerings Begroting 2021		Raadsbesluiten tot eerste turap		Overheveling uit 2020		Nieuw investeringen binnen bestaand beleid		Aframen, bijramen of vervallen op totale investering		Fasering naar toekomst		Totaal	
		Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.	Uitg.	Ink.
20211024	DMO Organisatie, beheer en ondh.Adm.	150.000				696								150.696	
20211027	Vervanging 5 personenauto's	109.000								3.000				112.000	
20211028	Vervanging mobiele telefonie voorb	25.000												25.000	
	E-Laadpalen elektrische dienstvoertuigen							89.000						89.000	
20211046	Haalbaarheidsonderzoek huisvesting Raad			105.000										105.000	
	Haalbaarheidsonderzoek huisvesting			50.000										50.000	
20211045	Stadsbeheer														
20221025	Upgrade serverruimte	25.000												25.000	
Totaal Overhead		2.473.103	-	155.000	-	551.167	-	89.000	-	40.900	-	-76.300	-	3.232.870	-
Totaal generaal		40.527.603	-	6.521.000	1.041.250	5.963.980	248.411	814.000	-	-1.009.996	250	-12.838.463	-	39.978.124	1.289.911

Bedragen x € 1